

SLOVENSKI NAROD

*znaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2.-, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.-, večji inzerati petih vrst & Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod veča mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR Strosmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strosmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. Podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštnečnem čakovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Resnica o konfinacijah

Mrtvorojeno dete, ki bi ga očetje radi zatajili — Nepremišljeni demanti „GLASA NARODA“ — Zanimive ugotovitve „SLOVENCA“

Na naše poročilo o konfinacijskih naklepih Jevtič-Marušičeve vlade se je »resnicoljubno« glasil senatorja dr. Marušiča silno razburilo in objavilo naslednji demanti:

Vest o konfinacijah ordinarna laž

V svežem spominu je še, kdo je začel v Jugoslaviji s konfinacijami in internacijami. Prav tako pa tudi se ni pozabljeno, da je baš vlada g. Jevtiča napravila s tem režimom konec. Sedaj pa pridejo neki listi, ki so s tako silovito vneto služili režimu interniranja in konfiniranja ter si upajo z ordinarno izmišljotino blatiti bivšega predsednika vlade in nekatere njene člane, da so pripravljali internacije vodilnih politikov, ki so nasprotovali njih politiki.

Bila pa je ta vest vrhu vsega še tako abotna, da so imeli resni ljudje za njo le pomilovalen smeh. Zato smo tudi na gorostasno vest o nameravanih internacijah vlade g. Jevtiča, ki jo je »Slovenski Narod« serviral na posebno poudarjen način, odgovorili le s citatom »Obzorja« in pa z dokazom, kako zna samovoljno citirati »Slovenski Narod« tuje liste. Smatrali smo za ponižujoče, če bi na takšno vest odgovarjali z vso resnostjo.

Toda v naših zastrupljenih političnih razmerah je mogoče, da tudi najbolj glupa vest najde ljudi, ki ji verujejo, pa najsi bi bili tudi sicer resni ljudje. Zaradi teh ljudi, bodi zato povedano z vsem poudarkom, da smo pooblaščenim izjaviti od najbolj informiranih oseb, proti katerim je bila naperjena tudi ta izmišljotina, da je vest o nameravanih internacijah okrog teh politikov čisto gladko izmišljena in da je ordinarna neresnica. Niti predsednik vlade, še manj pa minister dr. Marušič nista nikdar niti mogla niti hotela misliti na uporabljanje takšnih političnih sredstev. Pa jih tudi ne bi potrebovala, ker so tisti ljudje, ki bi danes hoteli biti politični mučeniki na drug način, tako politično malo pomembni, da so proti njim takšna sredstva nepotrebna, ker so že sami izgubili davno ves kontakt z narodom. Njih ni treba konfinirati, temveč pustiti med narod, pa jim bo najbolj onemogočeno vsako politično delo!

„Konfinacijski ukaz bivšega režima in „Glas naroda“

Pod tem naslovom je objavil nedeljski »Slovenec« naslednjo vest: Hudo se je razburil »Glas naroda«, ki je, kakor vemo, glasil skupine senatorja Marušiča, ker je bil »Slovenski Narod« prinesel po belgrajskih in zagrebških listih vest, da je režim g. Jevtiča pred svojim nepričakovanim padcem ukazal sestaviti spisek njemu neljubih političnih oseb, ki naj bi se internirale v nekem koncentracijskem taboru na jugu. To razburjenje »Glas naroda« je umevno, ker je bil v Jevtičevi vladi minister za Slovenijo gospod Marušič in ker je zlobna notica »Slovenskega Naroda« o tej jako nelepri aferi kajpada bila naperjena tudi proti temu gospodu. »Glas naroda« slovesno prisega, da je ta vest, kakor jo je bil, samovoljno citirajoč »Obzorje«, prinesel »Slovenski Narod«, absurdna, gorostasna in ordinarna izmišljotina in in z vsem poudarkom, pooblaščen od najbolj informiranih oseb, izjavlja, da je vest o nameravanih internacijah, kolikor se pripisujejo gg. Jevtiču in Marušiču, gladko izmišljena. »Niti predsednik vlade, še manj pa minister dr. Marušič nista nikdar niti mogla niti hotela misliti na uporabljanje takšnih političnih sredstev« — najmanj pa proti takim malo pomembnim osebam,

kakor so pristaši dr. Kramerja, zaključuje ironično svoj ogorčen demanti »Glas naroda«.

Mi se zaenkrat nečemo spuščati v zanimivo vprašanje, koliko je bil »Slovenski Narod«, ki je vendar dozdaj zagovarjal vse JNS režime, najbolj pa konfinacijski režim gosp. Srškiča, sploh moralno upravičen ogorčevati se zaradi konfinacijskih namer Jevtičevega režima, kakor tudi zaenkrat nečemo preiskovati specialno vprašanje, koliko so moralno legitimirani obtoževati zaradi takih namer gospoda Marušiča njegovi nasprotniki iz skupnega tabora JNS. Tukaj je utegnil »Glas naroda« imeti prav, da je zelo zabavno gledati, kadar zamorec črni zamorca. Zaenkrat je naš glavni namen ta, da preprečimo, da ne bi čitatelji »Glasa naroda« bili po čudovito zavitem demantiju glasila gospoda senatorja Marušiča zapeljani v zmojo, kakor da pod režimom g. Jevtiča sploh ni bila izdana nobena konfinacijska odredba, oziroma da ni obstajala nobena taka namera, ali sploh kakšni taki nasilni akti, kakor so bile konfinacije pod režimom g. Srškiča, razpust katoliških prosvetnih društev, redukcije, odstranitve in premešitve bivšim režimom neljubih uradnikov in uporaba podobnih političnih sredstev, kakor so bila na dnevnem redu, ko je banoval gospod dr. Marušič.

Konstatiramo torej, da je po volitvah v Narodno skupščino bila izdana v Belgradu s podpisom notranjega ministra Velje Popovića in dostavljen depešnim putem vsem gospodom banom v državi, od teh pa 16. maja odposlana vsem okrajnim glavarjem odredba, da naj v teku 10 dni sestavijo listo vseh oseb, ki so v srežu znane, oziroma delujejo v protirežimskem pravcu, in ki so nevarne za javni red in mir, zato da se bodo odposlale v konfinacijo, ali pa postavile pod policijsko nadzorstvo; pod datumom pa je bil pripis, da se morajo obenem vsa opozicijska društva, najsi bodo tudi samo sportna, razpustiti in sploh vse režimu nasprotne struje zatreti. Na

spisek pa so imele po navodilih g. notranjega ministra, kakor tudi po predpisanih navodilih posameznih drugih faktorjev, priti vse vodilne osebe SLS in vsi »najbolj nevarni in najvplivnejši« njeni pristaši po posameznih glavarstvih; od JNS pa iz struje, ki je v borbi s strujo g. Marušiča, med nekaterimi drugimi tudi g. Kramer in Ribnikar; ogromna večina za konfinacijo namenjenih pa je bila SLS.

Toliko zaenkrat, kajti o zadevi se bo še veliko govorilo, oziroma pisalo. To ugotavljam resnici na ljubo, da se ne bodo z nemožnim zavijanjem zakrivala obstoječa dejstva; kar se pa posameznih osebnih odgovornosti tiče, to je poglavje, ki si ga lahko približamo za drugo priliko. Na vsak način pa je bilo čudno in v režimski praksi od Nabuhodonozarja do Jevtiča edinstveno, ako bi bil tak važen političen akt sklenil in izdal minister za notranje zadeve, ne da bi za to vedel gosp. ministrski predsednik in pa ostali kabineti, in če ni se bila taka odredba, ki so jo v Sloveniji začeli okrajni glavarji po danem ukazu in pridejanih navodilih že izvajati, to je, sestavljati konfinacijski spisek, v Slovenijo poslala in izvajati začela brez vednosti gospoda ministra Marušiča. Res, čuden bi bil tak režim — to nam bodo potrdili tudi gospodje pri takozvanem »Glasu naroda«, od katerih seveda pričakujemo odgovora.

★

»Slovenec« je v svojem članku med drugim najavil, da bo ob ugodni priliki sprožil tudi vprašanje, koliko je »Slovenski Narod« upravičen približati konfinacijske naklepe Jevtič-Marušičeve vlade. Naj »Slovenec« svojo namero le izvrši. Gospodje okrog njega gotovo sami prav dobro vedo, kako je prišlo pred leti do ukrepov, na katere cika. Oni vedo, kdo je te ukrepe izdal, vsa javost pa tudi ve, kdo je bil oni, ki jih je izvedel. Tudi nam bo vseč, ako se ta zadeva enkrat temeljito razčisti.

Aca Stanojević — šef združene NRS, SLS in JMO

Zanimive izjave dr. Laze Markovića — V jeseni bo kongres novo osnovane Jugoslov. radikalne zajednice.

Beograd, 8. julija. Včerajnja nedelja je bila v znaku političnih sestankov in konferenc. V Beogradu se živo dela za formiranje posebnega vladnega poslanskega kluba, da bi se na ta način vlada v Narodni skupščini zavarovala pred vsakim presenečenjem. Dosedaj je vstopilo v novi klub že nad 200 poslancev, tako da ima vlada zagotovljeno ogromno večino. Koliko poslancev je na strani vlade in koliko jih je še ostalo pri Jevtiču, se bo pokazalo na jutrišnji seji Narodne skupščine, ko se bodo volili stalni skupščinski odbori.

Zanimivo poročilo objavlja »Politika« o konferenci radikalov v Sarajevu. Bosanski radikalni so pozvali dr. Lazo Markovića da jim obrazloži politični položaj, češ, da so radikali sedaj docela desorientirani. Dr. Marković je v obširnem govoru razlagal cilje in vlogo radikalne stranke v političnem življenju Jugoslavije in obžaloval, da ni imela stranka v Jugoslaviji vedno enakega vpliva, kakor ga je imela v predvojni Srbiji, češ, da bi potem vse drugače izgledalo.

Tudi dr. Marković je napovedal skorajšnjo združitev radikalne stranke, slovenskih klerikalcev in bosanskih muslimanov. Največjo pozornost pa je zbudila njegova izjava, da sta dr. Korošec in dr. Spaho že pristala na to, da bo odsej stari voditelj radikalov Aca Stanojević skupni in vrhovni šef in voditelj. Marković je dostavil, da bo to prineslo radikalom velike koristi. Glede na neke trditve, da hočejo radikali skupno z dr. Korošcem in dr. Spahom obkoliti Hrvate, je dr. Marković dejal, da klero-radikalno-muslimanski sporazum nima značaja protihrvatske fronte, marveč da želijo sporazum s Hrvati. O vladi dr. Stojadinovića je dejal, da je prehodnega značaja in da je bila sestavljena z vednostjo in podporo radikalov. Ob koncu je najavil, da bo v jeseni sklican kongres nove skupne stranke radikalov, klerikalcev in muslimanov ter pri tej priliki izvoljen nov glavni odbor.

Zvočni kino Dvor
Telefon 27-30

Danes ob 4., 7. in 9. uri
smeh in zabava
R. A. Roberts
Ženitovanjski posredovalec
Partnerski sedeži po 3.50 Din
Vsak dan nov spored
Ne zamudite prilike!

Shod mačkovcev v Slavonskem Brodu

Mačkovci so sklicali včeraj javni shod v Slavonskem Brodu. Na shodu je govoril kandidat na Mačkovi listi, dr. Filip Markotić, ki je dobil pri volitvah veliko večino, a ostal brez mandata. Dr. Marković je sporočil po-

zdrave dr. Mačka in njegov poziv, naj ostanejo tudi nadalje na isti liniji, na kateri so bili od leta 1918 do danes.

Dr. Markotić je nato razlagal politični položaj in z najostrejšimi izrazi kritiziral delo Jevtičevega režima. Dejal je med drugim, da je Jevtič falzificiral volilne rezultate. Večine ni dobil g. Jevtič, marveč združena opozicija. Sedaj pa so se prilike spremenile in mi lahko rečemo, je dejal govornik, da smo Hrvati in da hočemo to tudi ostati. Volilna borba je bila sramota. Jaz nisem smel niti iz svoje hiše. O Stojadinovičevi vladi je dejal,

da pripravi nove volitve in popravi to kar je zagrešil Jevtičev režim, pod katerim je dosegla plemenska mržnja svoj višek.

Konferenca KDK v Rumi

V Rumi so imeli pristajši KDK včeraj konferenco, na kateri so razpravljali o političnem položaju. Govorila sta Milan Kostić in Sekula Drljević. Dr. Kostić je obširno govoril o politični dobi in zagovarjal stalitve dr. Mačka, češ, da ni proti enotni državi, marveč da zahteva v okviru Jugoslavije rešitev hrvatskega vprašanja. Tolmačil je, zakaj opozicija ne gre v parlament in o Jevtiču med drugim dejal: G. Jevtič se je proglasil za Führerja in duceja, a padel je baš tedaj, ko je mislil, da je najmočnejši. Zlomile so mu vrat petomajske volitve. Padel je baš na Djurdjev dan.

Francoski fašisti napovedujejo prevrat

Predsednik „Ognjenega križa“ je napovedal, da se bodo polastili vse državne oblasti in napravili konec levičarski diktaturi.

Pariz, 8. julija. Z Veliko razburjenjem v vseh levičarskih krogih je izzvala izjava voditelja »Ognjenega križa« neke vrste organizacije francoskih fašistov. Na velikem zborovanju v Tourcoinu je La Roque izjavil med drugim, da je »Ognjeni križ« zbral okrog sebe vse poštene elemente ter da se sedaj pripravlja, da prevzame vso oblast v državi. Mi ne bomo pomedli samo z levičarskimi vladami, marveč sploh z vsem parlamentarnim sistemom, ki se je preživel. Diktature levičarskih strank bo kmalu konec. Ko bomo prevzeli oblast, bomo izvedli najdalekosežnejše reforme. Izvajali bomo delavsko in izrazito protikapitalistično

politiko. Z nami so vsi, ki obsojajo levičarsko diktaturo.

Levičarske stranke so danes že začele pozivati svoje ljudi na branik, češ, da so v nevarnosti republikanske pridobitve. Za narodni praznik 14. julija pripravljata oba tabora velike demonstracije. Napetost, ki je zavladovala na obeh straneh, se je kazala že včeraj v krvavih spopadih. Zato pripravljata vlada za 14. julij izredne varnostne ukrepe. Jutri bo imela vlada sejo, na kateri bo razpravljala samo o tem. V vseh političnih krogih priznavajo, da se je napetost zadnje dni silno poostrihala ter da se je bati krvavih izgrediv.

Naš plavalni šport

V sredo zvečer priredi SK Ilirija v svojem kopališču revijo svojih plavalcev.

Ljubljana, 8. julija.

Ljubljanci so še v posteljah, ko se na kopališču Ilirije že prične življenje. Ob 6 zjutraj se prične trening skakačev, komaj pa so ti končali, so že na vrsti drugi in ko pridejo prvi kopalci, je trening že davno končan. V vodi je samo še mladina, največja plavanja. V mladinskem tečaju je zbranih letos 106 otrok obojega spola, ki pa so že toliko napredovali, da so nekateri že razmeroma vešč plavalci. V sredo zvečer bo Ilirija pokazala sadove dosedanjega dela in bo nastopila z vso svojo plavalno gardo pred občinstvom. Iz Dalmacije se čujejo glasovi, da bodo sinovi sinjega Jadrana naskočili rekorde, Ilirijani pa hočejo dokazati, da tudi niso držali rok križem.

Trening plavalcev, ki ga je spočetka vodil Dunajčan Salzer, je spet prevzel prof. Uлага. S svojimi vasovanci je prav zadovoljen. Med najmlajšimi je zasledil velike sposobnosti in so že zdaj mali Wilfani. Čeprav je šele začetek sezone, lahko rečemo, da so tekmovalci v rekordni formi. V veliki meri je k temu pripomogla železna disciplina, ki jo je uvedel sekcijski načelnik Vodišek.

V sredo zvečer bo Ilirija torej priredila revijo svojih plavalcev. Nastopilo bo 120 tekmovalcev v vseh panogah plavanja. Zlasti nas zanimajo uspehi japonskega načina plavanja, ki ga je letos uvedel Uлага. Napredek se je pokazal skoro pri vseh. V sprintu je trenutno najboljši državni prvak v skokih Zihlerl, ki je na 50 m dosegel čas 28.2, kar je le za nekaj desetink slabše od državnega rekorda. Zelo se je popravil tudi Serneck, juniorski državni prvak v umetnem drsanju. Njegov čas 29.2 odpira najboljše nade na bodočnost. Med juniorji je omeniti posebno Friedricha, Demontaja, Schella in Scarpo. Nov talent v hrbtnem plavanju je dobila Ilirija z Beogražanom Grčićem, ki je v tej panogi dosegel že 1:19 in je najresnejši tekmelec Schella. Z Dunaja je nedavno prispel Wilfan. Letos bo prvič nastopil za Ilirijo in je v formi, kakor še nikoli prej. V treningu stalno plava pod rekordom in je popolnoma gotovo, da bo znatno popravil rekordno lestvico v hrbtnem in prostem stilu. Njegovo formo bomo videli v sredo. Še eno novost so nam pripravili Ilirijani. V Ameriki so v zadnjem času pričeli vaditi nov način prsnega plavanja, takozvani »butterfly« stil. Novi način se razlikuje od starega v tem, da je treba roke, ko dosežejo vzporedno lego z ramami, dvigniti iz vode po zraku in jih zasediti pred glavo v vodo. Poeng pod vodo je

nato istovrsten crawl, samo da potegneta obe roki hkratu. Ta način plavanja je silno naporen, je pa znatno hitrejši od dosedanjega. Na večerni prireditvi bo Ilirija predvajala tudi ekshibicijsko točko »butterfly« stila.

Tekmovanje se bo pričelo ob 20.30 in bo trajalo približno polduro uro. Spored je razdeljen takole: 50 m prosto gospodje, 50 m hrbtno dame, 200 m prsno handicap gospodje, 100 m hrbtno gospodje, 100 m prosto gospodje, 50 m prsno dame, 200 m prosto handicap gospodje, 50 m prosto dame. Sledil bo nastop skupine 20 plavalcev mladinskega plavalnega tečaja pod vodstvom g. Fuchsa, nato ekshibicijski »butterfly«, kot zaključek pa waterpolo tekme. Nastopila bodo 3 moštva, ki bodo vsako z vsakim igrala po en polčas. Smrtna prometna nesreča.

Smrtna prometna nesreča

Maribor, 8. julija.

Včeraj je vozil neki mariborski avtoizvožek dva gosta k Mariborski koči. Blizu Reke nad Hočami mu je privozil nasproti kolesar, ki je vozil spredaj na kolesu še delavca Albina Zupanca. Tik pred avtomobilom je kolesar izgubil oblast nad svojim vozilom in zavozil v avtomobil. Zupanca je vrglo s tako silo proti obrambnemu steklu na avtomobilu, da se mu je kos kovinskega okvira zariil globoko v čelo ter je bil Zupan na mestu mrtev.

Zopet vlomi

Skofja Loka, 7. julija.

Pri nas so se zopet pojavili vlomilci. Najprej je bilo vlomljeno pri Volčičevih, kjer pa vlomilec ni imel sreče, le hčerki Mariji je odnesel nekaj denarja. Služkinja je pa pobral iz košare vse, kar je dobil in odnesel je tudi nekaj denarja. Ker ni bilo pri Volčičevih posebno bogatega plena, je vlomil še pri posestniku in gostilničarju Janezu Hafnerju tudi na Godešiču. Tu je imel več sreče. Odnesel je več sto Din gotovine in nekaj zavitkov tobaka, obenem se je pa pošteno najedel in napil.

Potem je bilo vlomljeno pri posestniku Valentinu Starmanu na Suhi. Vlomilec je odnesel 1208 Din. Tudi ta se je najedel in napil na tuj račun.

Arh:

Izdaja pri Novari

Ljubljana, 7. julija.

Peter Malec iz Kranja se je že kot dijak zaljubil v dramatično umetnost ter igral in režiral predstave, ki so stale na višji stopnji, kakor običajne diletantske prireditve. Zadnji dve leti je preživel na Dunaju, se posvečal študiju, da se povsem usposobi za igralni poklic in še prav posebej za režiserja. Iz njegovih poročil v ljubljanskem dnevniku smo lahko posneli, da pozna vsaj dunajski gledališčni in da je videl nešteto predstav.

Zdaj je kot gost izrežiral prvo predstavo na ljubljanskem odru, Cezarja Arxa dramo »Izdaja pri Novari«. Predstava je v Malčevi režiji žela pri publiku in pri kritiki najboljši uspeh.

Prav izjemno se mi zdi, da mi izražajo abonent, ki so tako predstavo že videli, svoje veliko zadovoljstvo s tolikim navdušenjem in notranjim pretresom, kakor se mi je večkrat zgodilo ob tej igri. Malčeva predstava je bila torej po svoji režiji in izvajanju izredno srečna, tako da se lahko nadejamo reprize še v prihodnji sezoni. Takrat pa spoznamo tudi sposobnosti Petra Malca kot karakternega igralca v vlogi nesrečnega švicarskega »izdajalca« Ernija Turmanna.

Švicarski dramatik Arx je zajel svojo dramo iz švicarske zgodovine ter se nam prvič predstavi kot zdrav, močan, spreten scenski praktik; na oder zna postaviti zanimivo, od akta do akta stopnjevano dejanje, močne značaje, ki nudijo igralcem efektne notranje in zunanje zahvalne vloge, vse pa prežete s strastmi, ki dovedejo po usodni borbi med seboj do tragične katastrofe. Brez sledu lirčnosti je v dramo zgolj zgoščena, vseh tudi močno teatralna dramatika, ki se upira čuti naravnosti in verjetnosti, a vendar učinkuje, pretresa ter mestoma izvalja solze.

Erni Turmann, švicarski kmet, se z neumnim garanjem ubija, da bi zadolženo posestvo ohranil sinku. Pri tem zanemarljivo mla do, ničemu, do vseh skrajnosti lehkomišljenosti in razvratno ženo Amei. Strast za zemljo in ljubezen do sina sta vzrok, da Erni pozablja na ljubezen do žene, ki nima razni dela in osornosti vedno izmučenega moža nič svetlega in nič lepega od življenja. To svetlo in lepo si vzame Amei sama; zapelje mladega, svaka, Gilga, in zanosi ž njim. Sinko je Gilgov, a Erni ga ima za svojega ter ne ve, da je izdan po ženi in bratu.

Gilg pa je v jedru poštenjak in pobegne iz presteva k žolnirjem majlandskega vladarja. Nabirajoč druge žolnirje je Gilg zaigral zaupani denar in se vrnil domov, kjer zahteva, naj mu Erni izplača takoj delež svoje dediščine. Ker Erni tega ne more, gre še sam za žolnirja, a k Francozom, nasprotnikom Majlandca. Tam mu poveljnik Baissey posodi 300 gld. da lahko plača bratu delež in poravnava še ostala bremena na posestvu. Za posojilo mu ostavi hišo in zemljo, saj ga bo lahko vrnil s prihranki mezde in kajpak tudi z bodočim vojnem plenom.

Baissey pa neko noč zaigra visoko vsoto in zdaj nenadoma zahteva, naj mu Erni vrne posojilo takoj ali pa mu proda posestvo. Ta grožnja je seveda le zvijačno izsiljevanje. Baissey potrebuje Ernija za vojni naklep: vtiho-tapi naj se k Majlandcu, ga nalaže, da je izdan

in zabi, naj pobegne s Švicarji, ki so mu itak odpovedali pokrovščino; na bogo pa naj Erni izda Majlandca Francozom, t. j. Baisseyu. Za to izdajo dobi Erni 300 gld osiroma se raztrga zadolžnica na ta dolg.

Obupani Turmann se končno vda na tako izdajo, ki se posreči. Toda Švicarji obsojijo Turmanna na smrt, ga zajamejo na domu in zvezanega odnese (nakaj?) na moriše. Izdal jim je lastnega moža Amei za nagrado 300 gld. Turmann ženo zabode, a nagrado dobi sinko — in posestvo je rešeno.

Tako je »Izdaja pri Novari« res cela veriga izdaj, saj so izdajalci Amei, Gilg, Švicarji na tej in oni strani, Baissey, Erni in tudi švicarski poveljnik, ki preganja Ernija »za izdajstvo«, kateremu je sam botroval. Edini osebi, ki nista izdajalca, sta otrok sinko in stara mati Ernija v Gilgov. Razumljivo je, da Švicarji današnje dobe z Arxovo dramo niso zadovoljni, ker jih prikazuje v vseplošni izdajalnosti.

Predstava je bila resnično dobra, a bi bila lahko odlična, ako bi se — z malimi izjemami: mati Marije Vere, Baissey Lipahov, sinko in švicarski poveljnik Levarya — vseplošno tako ne kričalo. Amei kriči do ohripelosti, čeprav se strast in jeza lahko izraža tudi drugače. Kričavost je neiztrebljiva v naši drami.

Ako pa odradnam prenapenjanje glasilk in potapljanje govorcev v najnižje lege, ki delajo besede čisto neumljive, gre gosp. Milanu Skrbniku za kreacijo Ernija Turmanna posebnost priznanje. Ni sicer razloga, da daje Erni tako starega in izrpanega, vendar je podal vlogo psihološko odlično in zares učinkovito, tako da je kreacija v celoti popolnoma uspešna.

Prav dober je g. Jan kot Gilg, bodisi kot žolnir v prvem dejanju, ko se iz prebujene vesti otrasa podlo vsiljive Amei in ko v skrb za svojo možko čast poganja Ernija v obup, bodisi kot resen kmet in značen brat v 3. dejanju.

Izvrstna kakor vselej je kot mati gospa Marija Vera, ki daje s finimi, drobnimi potezami mali vlogi simbolno tehtnost.

Viharno strastnost, duševno in srčno pokvarjenost vražje zle, a tudi nesrečne Amei izraža gospa Mira Danilova s pristnim temperamentom in močno naravnostjo. Neugnano pohoto, izizvalno veselost, bebasto nečimernost in mrzlo maščevalnost v prvem dejanju, a razbrzdano objestno, brutalno okrutnost in zločinski semizem v 3. dejanju je podajala realistično doživljano in žela vseplošno hvalo.

Grofa Baisseya podaja g. Lipah na čisto svoji način, igrivo, kramlajoče, s kapricioznimi potezami brez vestnega lahkoživca, ves trd in neizprosen vojak je trivalziv g. Kralja, a tudi po maski zanimiv je junaki Švicar g. Levarya. Dober tip je postavil g. Plut s hlapcem Hanseppom.

Prva polovica 2. dej. z brezkončnimi dialogi je najbolj šibko mesto drame, a zaradi potrebnih krajev je večini gledalcev ostalo »izdajstvo« Turmannovo docela neumljivo.

Zaključek drame je napisan za veliko številno ljudstvo, mask in radovednežev. Mnogi so izpustili in nastopa le glavar z biriči, kar je docela zadoščalo.

Predstava je žela mnogo živega priznanja, ki je veljalo tudi režiserju. Fr. G.

Ing. Ivo Ivanoviču v slovo

Trbovlje, 7. julija.

Nehalo je biti blago srce inženjerja Iva Ivanoviča. Zatisnil je oči daleč od svoje domovine, ki jo je ljubil z vsem žarom ljubezni plemenitega srca. Ko se je pred mesecem dni poslavljaj od svojih prijateljev v naši dolini, da si po nasvetu zdravnikov poišče zdravja v zdravilišču Stolzalpe pri Muravi v Avstriji, je pokojnik očividno že slutil, da jemlje slovo, kajti vsem je bilo težko pri srcu, najtežje pa njemu, ko je zapuščal kraj, ki se mu je neizmerno priljubil. — Za svojo bolezen je dolgo iskal leka, lečili so ga domači zdravniki, lečila zagrebška klinika, toda zdravja ni našel nikjer. Naposled se je oddločil za inozemstvo, toda tudi tam zaman, rešila ga je trpljenja smrt.

S pokojnim inž. Ivanovičem lega v grob med kremenitve, prekaljenega značaja, ki nikjer ni prikrival svojega domoljubja in izrednega socialnega čustvovanja. Bil je plemenitega in blagega srca, zato si je pridobil ljubezen vseh, ki so ga poznali. Bil je velik prijatelj naše mladine.

Pokojnik je bil rojen 15. marca 1898 v Janjini na otoku Korčula kot sin revnih staršev. Z neumnim pridnostjo se je povzpela do rudarskega inženjerja. Studiral je na montanistični visoki šoli v Leobnu, kjer se je seznanil s soprogom Elo, roj. Jenull, ki mu je rodila dva otroka. Od leta 1924 do 1925 je bil uslužben pri rudniku Zlatar-Bistrica, nato nekaj mesecev v rudniku Vrtnik, nakar je prišel v Trbovlje.

V zasebnem življenju se je pokojnik mnogo bavil z raznimi gospodarskimi študiji. S strokovnimi gospodarskimi pravimi je vzbudil pozornost ne samo naših domačih gospodarskih krogov, marveč je njegovo ime zaslovelo tudi med najuglednejšimi inozemskimi gospodarskimi krogi. Spisal je znano brošuro »Die Weltwirtschaftskrise und deren Lösung«, v kateri matematično dokazuje, da je rešitev svetovne gospodarske krize mogoča

edinele z zvišanjem mezd in znižanjem delovnega časa, t. j. v zvišanju življenjskega standarda vseh produktivnih činitelev. Njegova teorija o rešitvi svetovne gospodarske krize se je zelo približevala obsežnim gospodarskim reformam Rooseveltovega načrtnega gospodarstva. Za svojo idejno zamisel o načinu rešitve gospodarske krize, ki je izražena v njegovi brošuri, je prejel pokojnik številna priznanja najznamenitejših svetovnih gospodarskih institucij.

Radi njegovega izrednega znanja na gospodarskem in tehničnem polju mu je TPD poverila vodstvo enega najvažnejših tehničnih oddelkov na svojih rudnikih, t. j. študijski oddelke v Trbovljah, kjer je pokojnik z njemu lastno iznajdljivostjo, vno in tehnično spretnostjo z velikimi uspehi reševal sodobne probleme napredujoče rudarske tehnike.

Pokojnik ni bil le član številnih nacionalnih združenj in društev, marveč se je v mnogih tudi aktivno udeleževal kot funkcionar. Nad 5 let je bil podstarosta in predsednik socialnega odbora trboveljskega Sokola. Kot tak je neumorno stremel za tem, da se načela narodnega bratstva izvajajo tudi v socialnem pogledu, kar je imelo za posledico, da je bil dotok delavske mladine v sokolske vrste v zadnjih letih izredno velik. — Pokojnik je agilno deloval tudi kot tajnik stanovskega Udruga rudarskih in topilniških inženjerjev za Slovenijo, bil pa je tudi predsednik tukajšnje krajeve Narodne odbrane, razen tega pa tudi funkcionar Jadranske straže in še nešteti drugih narodnih organizacij.

Pri vsem tem pa pokojnik ni pozabil na svojo družino, ki ji je bil vzoren mož in skrben oče. Vsem naše najiskrenejše sožalje.

Blagemu pokojniku pa, ki je vse svoje mlade sile z vso ljubeznijo posvetil dobrobiti in napredku naroda in države ter pri tem žrtvoval svoje zdravje in življenje, ohranimo trajen spomin. — S. F.

PRI ZAPRTJU IN MOTNJAH V PREBAVI

visti zjutraj na prazen želodec

priredbo **Franz Josefove** grofice

Registrirano od ministrstva za soc. politiko in nar. zdravje št. 15.485 od 25. V. 1935.

Samomor dveh mladeničev

V Radečah pri Zidanem mostu sta se včeraj ustrelila posestnik Iv. Pohar in mizarski pomočnik Ivan Krohne.

Radeče, 7. julija.

Vse mesto in okolica sta pod vtisom grozne vesti, ki se je davi bliskoma razširila in šla od ust do ust. Odigrala se je pretrseljiva tragedija dveh mladeničev, ki sta šla prostovoljno v smrt. Še sredi leta bila v družbi svojcev in svojih prijateljev vesela in dobre volje, da ni nihče slutil, da si nameravata končati življenje. V smrt sta šla 21 letni posestnik in uslužbenec tovarne »Petac« Ivanjko Pohar ter 25 letni mizarski pomočnik Ivan Krohne, uslužben pri tukajšnjem mizarskem mojstru g. Medveščku.

Ko so se sredi poslovnih fantje, med katerimi sta bila tudi Pohar in Krohne, vračajoči se iz gostilne domov, sta krenila tudi ona dva proti domu. Ob pol dveh ponoči sta pa nenadoma počila dva strela. Zamolklo sta odjeknila v noč in nihče ni mislil, da sta upihnila luč življenja Poharju in Krohnetu. Šele davi, ko so našli na travniku blizu gostilne »Hmelj« Poharja in Krohnetu s prestreljenima

glavama mrtva, so se ljudje spomnili na nočna strela in tedaj so spoznali, kaj sta pomenila. Pohar in Krohne sta ležala na travniku. Pri njima je pa ležal samokres, ki sta si z njima končala življenje. Pri sebi sta imela vsak po troje pisem, naslovljenih na svojece in prijatelje. Poleg tega je imel Pohar na suknjiču pripeto pismo z napisom: »Prosim, takoj odpreti!«

V pisnih pismih svojece in prijatelje, naj ne žalujejo za njima. Napisala sta oporo, ki v nji prosita, naj ju skupaj pokopljejo. Takoj je prispela na travnik pri gostilni »Hmelj« sodna komisija, ki je dovolila, da so prenesli trupli v Poharjevo hišo, odkoder je bil danes pogreb. Pohar je bil priden gospodar in vreden uslužbenec tovarne »Petac«. S prihranki si je bil leti preuredil hišo. Tudi Krohne je bil vreden in marljiv delavec. Kaj ju je pognalo v smrt, ni znano. Morda bo preiskava dognala vzrok njunega samomora, ni pa izključeno, da sta odnesla tajno seboj v prerani grob.

Iz Maribora

— Mariborski župan na dopustu: Mariborski mestni župan g. dr. Franjo Lipold je v soboto odpotoval na 14 dnevni dopust in ga bo v tem času nadomestoval podžupan g. Rudolf Golouh.

— Harmonikarji »Harmonije« se bodo te dni odpravili na veliko turnejo. Malčki, katere vodi njihova ustanoviteljica g. Zora Ravnikova in dirigent g. prof. Švajcar, bodo na turneji obiskali Sisak, Brod, Dubrovnik, Sarajevo in še druga večja mesta ter s svojo pesmijo ponesli sloves Maribora širom naše domovine.

— Obrtniki, Mariborski teden se bliža: Kdor želi od obrtnikov razstaviti ob priliki letošnjega IV. Mariborskega tedna, se naj do 10. julija t. l. prijavi v pisarni Slovenskega obrtnega društva v Mariboru, Vetrinska ulica 11. Po 10. juliju se bo oziralo na prijavnike le tedaj, če bo prostor na razpolago.

— Kampi je napad samo fingiral. Predvčerajšnjim smo poročali, da se brezposelnega Mariboru je poslavila včeraj mednarodni zater zadržištva. V iznešenih besedah so tudi iz Viljne gore.

— Žena mu je pobegnila. Mirko S. je prijavil mariborski policiji, da je njegova 32 letna žena že 2 t. m. neznanomak odšla in se doslej še ni vrnila. Ker je pogrešanka nevarno bolna, se mož boji, da je njegova žena Julka storila samomor.

— Arctirana je bila v soboto Rozalija Ernestova radi velike tatvine manufakturnega blaga. Tatvica bo izročena sodišču, kjer bo prejela zaslužno plačilo.

— Z davčne uprave: V smislu čl. 148. zakona o neposrednih davkih se objavlja, da dospejo v III. četrtletju 1935 v plačilo III. četrtletni obroki zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, davka na neozelenjene osebe, davka na poslovni promet in vojnice. Prizadeti davčni zadežanci se opozarjajo, da te odbroke v lastnem interesu poravnajo pravočasno, najkasneje do 15. avgusta 1935. Davek na neozelenjene, katerih mesečni prejemki znašajo več kot 2500 Din, pa morajo vsi delodajalci brez izjeme odpremiti v istem roku davčni upravi v gotovini.

— Tujsko prometna razstava na »Mariborskem tednu«. Kakor lani bo Tujsko prometna zveza (Putnik) v Mariboru tudi letos priredila tujko prometno razstavo na IV. Mariborskem tednu (od 3.—11. avgusta). Letošnja razstava bo prirejena v mnogo večjem stilu in bo predvsem služila za propagando naših najbližjih prirodnih krasot. Tako bodo na razstavi obiskovalci »Mariborskega tedna« bolj spoznali in vzljubili zeleno Pohorje, ki je naš najmlajši uredni klimatski kraj. Pomnimo naj, da je obisk Pohorja po 7 dnevnem bivanju v njegovem zelenem saročju zvezan z brezplačnim povratkom. Zato so nove ceste, katere gradijo na Pohorje, izredne važnosti, kar bo spoznati tudi na tujko prometni razstavi, ki bo z lepimi slikami in načrti nazorno prikazala potek vseh cestnih del. Prikazane bodo tudi trase posameznih cest in sijajne panorame, ki se nam nudijo s pohorskih višav. Tujsko prometna razstava bo posebej posebno pozornost zlasti slovenskim Slovesnim gorcem, ki so z lastnimi žarki oblite in v vinske gorice, odete tako krasno in božansko, da jih mora spoznati vsak naš in vsaj človek, ki bo njih sloves raznesel v širni svet. To razstavo bodo kronali trije ogromni diagrami, ki bodo predstavljali Maribor s Pohorjem v ozadju, Mariborski otok z njegovim sijajnim kopališčem in pokrajinsko sliko solnčnih gorc s klopotcem, simbolom vinorodnih

grčev naše prelepe zemlje. Poleg novih povčav, statistik in skic, bodo na razstavi tudi veliki reliefi, med katerimi bo najvažnejši nov relief Slov. gorc, ki bo prvi pokazal lego in obseg tega krasnega dela naše domovine. Poleg fotomaterske razstave bo velikega tujko prometnega pomena še razstava najlepših plakatov naših letovišč, kopališč, klimatskih krajev in prometnih ustanov.

— Uspeh PTL dinarja. Antituberkulozni dinar, namenjen za zgradbo azila jetičnim bolnikom v Mariboru, je dosegel v mesecu juniju 1935 vsoto Din 177.025. Prisrčna hvala vsem! Navedena vsota prič, da se z malimi žrtvami, ki jih doprinašajo mesečno dobrosrčni najemniki in hišni posestniki, tudi doseže lep znesek. Sklad pa bi brezdvomno hitreje naraščal, če bi sodelovali prav vsi Mariborčani, ki nas je po zadnjem štetju preko 34.000. Samo ena tretjina naj se odzove klicu lige in najsiromašnejših, pa bo za azilni sklad mesečnih dohodkov 10.000 dinarjev. Zato poznamajte dobrosrčne stanovsanske najemnike in hišne posestnike. Sodelujmo vsi pri tej pomembni akciji. — Iz pisarne g. dr. Rihard Faningerja je PTL prejel 100 Din. Prisrčna hvala!

— Maribor dobi moderen rastlinjak. Ne da se dovolj poudarjati važnosti dejstva, da bo zgradilo Mariborsko olepševalno društvo moderen rastlinjak, ki bo pripomogel, da bo Maribor vedno dovolj preskrbljen s krasnimi nasadi. Rastlinjak bodo zgradili v mestni vrtariji v Koročevih ulici.

— Ona v Dravo, on za njo. Predsnočnim se je na Pristavi ob Dravi pripetil tragikomičen dogodek, ki je vzbudil veliko razburjenosti, pa tudi mnogo veselosti. Številni pasanti so videli, kako se je neka mlada žena vrgla v Dravo in se pričela boriti z rečnimi valovi. Hip nato je bil pri reki tudi možki, ki se je pognal v valove in privlekel Marjano M. vso mokro in izmučeno iz Drave. Takoj je bil na kraju dogodka stražnik, ki je ugotovil, da je vzrok temu dvojnemu skoku v reko liter vina, več namreč Marjana in njen prijatelj nista hotela povedati.

Prilet vlomilec

Ljubljana, 7. julija.

Sredi dneva je bilo vlomljeno v sredo dopoldne v stanovanje uradnice na rektoratu univerze gđ. Mařenke Mundove, stanujoče na Cesti 29. oktobra št. 12. Gospodična je odšla kakor ponavadi v službo in pač ni slutila, da bo vlomilec izrabil njeno odsotnost. Takoj po njenem odhodu je smuknil v hišo in že je bil v I. nadstropju, kjer je arno odprl z vitrihom vrata in se spravljal na delo. Skrozi kuhinjo je odšel najprej v spalnico, potem pa še v jedilnico. Stikal je pa. za denarjem in res je odnesel iz škatle 700 Din, manogrede je pa pobral še korake, piaceto in doko na puder.

Gospodična je tatvino takoj opazila in jo prijavila policiji, ki je vlomilca kaj hitro izsledila v osebi nekega brezposelnega uradnika. Mož je gđ. Mundovo že večkrat nadlegoval s prošnjami za podporo, ker jo je poznal. Ukradel ji je tudi ključke in hotel speljati policijo za napadno sled, odnosno maskirati svoj vlom. V četrtak zjutraj je sledilo na policiji dramatično srečanje vlomilca in okradenke. Na vprašanje policijskega uradnika ali je vlomil, se je vlomilec obrnil k steni in odgovoril: »Kdo pa drugi.« Priznal je tudi, da ni hotel ostati pri prvem vlovu, ker se mu je slabo obnesel. Mundova je dobila nazaj 109 Din, drugo je bil vlomilec že zapravljen. Vlomilca, ki ima navado, da drago grobo, so zapeli.

Beleznica

KOLEDAR

Danes: Ponedeljek, 8. julija katoličani: Elizabeta.

DANASNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Kraljica Kristina (Greta Garbo).

Kino Ideal: Beštija.

Kino Dvor: Zenitovanjski posredovalec.

Kino Slika: Vihar.

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, Nada Komotar, Vič - Tržaška cesta.

— Naznanjam na številna vprašanja tem potom, da »Dečji dom kraljice Marije« še do danes ni preiskusil tkanine in kroje ge. Hočevar-Megličeve. — Predstojnik drž. zavoda za zdravstveno zaščito mater in dece v Ljubljani.

— Železniške vpokojence in vdove obveščamo, da se bo za leto 1935 izdal še en vložek za 12 režijskih voženj. Kdaj in kako se bo to zgodilo, boste pravočasno obveščeni. — Društvo železniških vpokojencev za dravsko banovino v Ljubljani.

Čudna pot strele

Zusem, 7. julija.

V soboto popoldne je divjala nad Zusem, srez Smarje pri Jelšah, silna nevihta. Ko je sedel šolski upravitelj g. Toni Hvala v pisarni, je udarila strela v strelodiv in vrgnila po žici v radijski aparat, kjer je sežgala ter zdrobila vse elektrone in baterije. Od tam je iskra preskočila na šolskega upravitelja, ga močno strela in deloma obgala na levi nogi ter mu vrgnila iz prsta desno nogo v obliki močnega bliska. Njegovi soprogi, ki je stala z otrokom v ozadju, se ni nič zgodilo.

Pri polni zavesti je zgrabila deloma omamljenega moža ter ga odvedla v sosedno šolsko sobo. Le prisotnosti njenega duha se je zahvaliti, da ni bilo huje nesreče, kajti takoj se je drugič zabliskalo in še močnejše treščilo. Drugič je strela udarila v spalnico, kjer je zapustila v zidu veliko razpoko. Huje nesreče ni bilo, le šolskemu upravitelju je za pol ure popolnoma odredela desna noga, ki so se poznale na nji manjše opekline.

Sokol

— Javna telovadba Sokola St. Vid pri Sečini. Prihodnjo nedeljo 14. t. m. priredi marljivo Sokolsko društvo St. Vid pri Sečini v proslavo 15 letnice svojega obstoja javno telovadbo, potem pa veliko narodno veselico. Dopoldne ob 10 bodo skušnje vseh oddelkov za popoldanski nastop, ob 11 stafetni tek pri javljenih društvih, na trgu pa promenadni koncert, ob 14 slavnostna povorka po trgu, ob 15 pa pričetek javnega nastopa. Priprčani smo, da proslavi četvrti Sokol svoj jubilej v velikem krogu sokolske družine od blizu in daleč.

— Naši Sokoli na pokrajinskem zletu na Taboru. Zastopstvo našega sokolstva na pokrajinskem zletu na Taboru na Češkoslavaškem vodita podstarosta SKJ E. Gangl in načelnik dr. A. Pichler. V Taboru je nastopilo 10 naših Sokolov s prostimi vajami. Naši Sokoli so prispeli v Tabor v petek zjutraj.

Iz Novega mesta

— Nesreča mladega dečka. Na prometni Ljubljanski cesti, blizu Kmetijske podružnice, je v petek dopoldne peljal drva pov. Nose iz Gaberje. Z njim je bil tudi njegov 10 letni sinček Janez, ki je šel poleg voza. Nesreča je hotela, da je neki drugi voznik prehitel Nositov voz, pri tem pa je vozil tako blizu, da je Nositovega sinčka podrl in vrgel pred voz. Nesrečnega dečka, ki ima poškodovane obe roki in glavo, so takoj prepeljali v bolnico.

— Naš živilski trg je dobil že dolgo pričakovano novost — stojnice. Sedaj je ob tržnih dneih postavljenih 100 lično izdelanih stojnic, na katere postavljajo prodajalke na trg prinesena živila. To, že dolgo zaželeno novost pozdravljamo posebno iz higijskih ozirov.

— Prostovoljna gasilska četa v Novem mestu bo imela letos svojo poletno prireditev v nedeljo 14. t. m. na vrhu g. Ferličeva (Zica). Vse mestne kakor tudi okoliške organizacije se prosijo, da opuste na ta dan svoje prireditve, in da v čim večjem številu posetijo omenjeno prireditev.

Iz Metlike

— Potovanje na Oplenac. Tisoči in tisoči so že pohiteli na Oplenac na sveti grob očeta Jugoslavije, da se tam spomnijo njegove tragične smrti in počaste njegov spomin. Tudi karlovska sokolska župa, pod katero spadajo belokranjska sokolska društva, je že za binkoiti pripravljala pohod na Oplenac, ki pa je moral biti odgođen, ker ni pravočasno prispel odlok o znižani vožnji. Romanje na Oplenac bo s. in 6. septembra. Vsa sokolska društva karlovske župe, kakor tudi vse selske čete naj takoj zbere podatke o udeležencih in jih pošljejo župi do 10. julija, dočim je treba vplačati nakazati do 10. avgusta. Vožnja za člane društev bo veljala od Karlovca do Oplenca brez stroškov za avtobuse 128 Din, za člane selskih čet pa 96 Din. V Beli Krajini vlada za to romanje veliko zanimanje, zato naj se re-flektanti za udeležbo društvenim tajnikom javijo čimprej in po možnosti tudi vplačajo določeno voto.

Proti debelosti uporabljajte neškodljive SLATINSKE TABLETE za hujšanje

Sestavljene iz naravnih mineralnih soli in ekstraktov.
Proizvajalec: apoteka
MR. BANOVEC, LJUBLJANA
V vseh lekarnah 100 tabl. — Din 46.—, 200 tabl. — Din 74.—

DNEVNE VESTI

— Na rudarskem oddelku tehnične fakultete ljubljanske univerze so diplomirali: Peter Drašič iz Ljubljane, Tine Munda iz Maribora, Ivo Pinterič iz Trbovelj, Ivo Reljič iz Dornja, Boleslav Stopnicki iz Sarajeva in Viktor Sosič iz Maribora. Novim gg. inženjerjem čestitamo z željo, da bi bilo njihovo delo v našem rudarstvu čim uspešnejše. Za inženjerje kemije so diplomirali na kemičnem oddelku tehnične fakultete gg.: Modic Roman, Morel Adolf, Povoden Vili, Rehar Rihard in Ulm Franc. — Čestitamo!

— Davki na sportne prireditve se znižajo. Davki na vse sportne prireditve bodo znižani s posebnim amandmanom v dvanajstih takih, da bi se plačevalo odsej samo 6% državnega davka. Državni davki bi bili tako znižani za 14%, ker se je doslej plačevalo 20%. Potemtakem bi se znižal tudi banovinski davki, ki je znašal 4%, a najbrž tudi občinski. Doslej se je plačevalo 50% davka in zato so zašli sportni klubi v dolgove, ki jih bodo težko plačali.

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4, 7. in 9½ uri

VELESENZACIJA

BEŠTIJA

Vstopnina 4.50 in 6.50

— Za 60.000.000 Din tujih knjig so prodali tujci pri nas v enem letu. Včeraj so zborovali v Zagrebu naši knjigarnarji, ki so razpravljali o svojih stanovskih zadevah. Posebno živahna je bila debata o borbi proti ilegalni trgovini. Kongres je otvoril in vodil predsednik Saveza knjigarniških organizacij g. Lavošlav Schwentner iz Ljubljane. Tajnik je poročal, da so samo v enem letu prodali tujci v naši državi za 60 milijonov Din tujih knjig. Zdjaj je vsako agentiranje s tujimi knjigami po uredbi trgovinskega ministrstva prepovedano. Za predsednika Saveza je bil izvoljen g. Ivo Kugli iz Zagreba, za II. podpredsednika g. Lavošlav Schwentner iz Ljubljane.

— Uspešna nonstop-vožnja inž. Huga. Včeraj je startal v Ljubljani v »Zvezdi« izpred sedeža Autokluba ob 8.30 uri zagrebški sportnik inž. Hugo k nonstop-vožnji Ljubljana-Zagreb-Beograd. Cilj je bil pred sedem Centralne Autokluba v Beogradu, kamor je dospel ob 18.27 uri, torej v 9 urah in 57 minutah. Vozil je po drž. cesti št. 2, katere uradna dolžina znaša iz Ljubljane do Beograda (vpoteševajoč start pri Zvezdi) ca 620 kilometrov. Ker pa je bila cesta merjena še pred dovršitvijo novega mosta Zemun-Beograd, je pridati še nekaj km do mesta v Beogradu, kjer je klubski dom Autokluba. Inž. Hugo je vozil torej s povprečno brzino 62,5 kilometrov na uro, kar je vsekakor lep rezultat in dokaz visoke sportne vrednosti tako vozača kot vozila, zlasti če upoštevamo stanje ceste, ki je na nekaterih odsekih zelo slaba.

— Ameriški film o Jugoslaviji. V Tuzlo je prispela te dni na obisk k staršem Englerenderja iz Hollywooda, ki jo je angažiral filmsko podjetje Frank Melford Corporation v Hollywoodu, da bo pomagala z nasveti pri izdelovanju novega filma, ki bo v njem prikazano življenje v naši državi in njene naravne lepote. Englerenderja poseti vse večje kraje naše države, da napravi posnetke narodnih noš in običajev. Izjavila je, da bo vestno in skrbno delovala pri filmu, da se ne bo ponovilo, kar smo žal že večkrat doživeli, da so namreč filmi o naših krajih in ljudeh vse prej kakor njihova verna slika.

— Kongres mesarjev. 2. in 3. septembra bo v Zagrebu kongres mesarjev iz vse države. Mesarji bodo razpravljali na kongresu o važnih stanovskih vprašanjih.

— Anglesko brodovje v naših vodah. V Dubrovnik je priplula angleška vojna ladja »Delhi«, na kateri je 468 mornarjev in 30 vojakov. Poveljnik je posetil naše civilne in vojaške oblasti. Angleška vojna ladja ostane v Dubrovniku do 17. t. m., ko priplujejo še druge angleške vojne ladje.

— Letošnji kongres Jugoslovenskega profesorjskega združenja bo 8. in 9. septembra v Nišu. Po kongresu prirede udeleženci izlet v Sofijo ali pa si ogledajo zanimivosti moravske banovine.

— Proslava 40 letnice Orožnevo koč na Črni Prsti priredi Slovensko planin. društvo v Ljubljani v nedeljo 14. t. m. To je najstarejša postojanka Slovenskega planinskega društva Črna Prst je znana po svoji lepi flori in razgledu na Triglavsko pogorje. Prva skupina se odpelje v soboto z vlakom ob 12. uri, druga skupina pa v nedeljo zjutraj z izletniškim vlakom. Ob 11 uri v nedeljo se bo brala sv. maša, nato slavnostni govor ter planinska zabava. Podrobne informacije daje pisarna SPD na Aleksandrovci cesti.

— Vse planinske postojanke SPD so sedaj stalno odprte in oskrbovane. Pota so popravljena.

— Članom dijaške mladinske organizacije S. P. D.: Sporazumno s Ferijalnim savezom srednješolcev v dravski banovini daje SPD za dijaško počitniško kolonijo brezplačno na razpolago 12 ležišč v planinski koči na Ratitovcu in 12 ležišč pa na Malnarjevi koči pod Črno prstjo. Vsaka skupina bo bivala v kočah lahko 14 dni, to pa pod vodstvom in nadzorstvom šolnikov-planincev, odnosno izkušenih akademikov, ki so člani Akademije planinske skupine SPD. Hrano, ki bo obstojala v preprosti toda tečni in obilni pripravi, bodo kuhale oskrbnice ter bo stala Din 10.—14 dnevno. Slovensko planinsko društvo prispeva na prošnjo revnejšim dijakom tudi celotni znesek za stroške prehrane. Prav tako bo tudi Ferijalni savez prispeval znan znesek za prehrano. Prvi dve skupini odideta na letovanje že med 15. in 20. julijem. Pozivamo vse dijake, ki so člani Planinske skupine Ferijalnega saveza, a se še niso prijavili za kolonijo pri Ferijalnem savezu v Ljubljani, da se javijo neposredno pri Osrednjemu odboru SPD v Ljubljani s točnim naslovom, da morejo pravčasno dobiti sporočilo, ali so sprejeti v planinsko kolonijo.

— Po hudi vročini jesensko vreme. V soboto je pritisnala še huda vročina, proti večeru se je pa pooblačilo in naenkrat je zapihal hladna sapa, da se je ozračje kmalu ohladilo. Ponoči je začelo deževati in do jutra je v presledkih lilo. Včeraj je bilo ves dan močno oblačno in hladno. Po nekaterih krajih je deževalo že popoldne, v Ljubljani smo pa dobili dež šele zvečer. Tudi noč je deževala in danes popoldne smo imeli že pravo jesensko vreme, da bi bilo kmalu treba privleči iz omara svrtnike. Tudi popoldne je rahlo deževalo. Zemlja je zdaj dobro namočena in nevarnost suše je menda za letos minila. Kmetje so dežja zelo veseli, saj je bil že nujno potreben, a seno so tudi že pospravili, da jim ga ni zmočilo. Tudi po Hrvatskem je včeraj deževalo, po drugih krajih države je bilo pa vedro.

— Ne pozabite prijaviti se pravčasno za avtobusni izlet v Dolomite od 27. do 30. julija pri »Putnik«-u v Ljubljani. Cena vožnje in oskrbe Din 1385.—. Potni list si nabavi vsak izletnik sam.

— Za romanje na Sv. Gori pri Gorici se prijavite do 10. t. m. Pojavila pošlje brezplačno: Dobrodela pisarna, Ljubljana, Sentpeterska vojašnica.

— Starši, pazite na otroke! Na cesti proti Novemu mestu, posebno med Šmarjem in Grosupljem, imajo otroci navado, da igrajo ob cesti kaj čudno igrjo. Če opazijo voznika, kolesarja ali celo avto, počakajo, da se jim približa, potem se pa kosajo, kdo bo tik pred vozom ali motornim vozilom čim prej skočil čez cesto. S tem kažejo svojo spretost in pogum. Seveda je to za voznika in kolesarja, še prav posebno pa za motociklista in avtomobilista, nevarno, ker takih ovir ni vajen in je vedno nevarnost, da povzroči nesrečo, kar bi mu nakopalo sitnosti, čeprav so otroci sami krivi. Res čudno je, da na tej cesti še ni bilo večje nesreče. Starše in učitelje prosimo, naj otroke pouče, da je taka igra nevarna.

— Banovinska skupščina JUU — sekcije za dravsko banovino. V dnevi 11. in 12. t. m. bo v Ljubljani v Delavski zbornici banovinska skupščina JUU sekcije za dravsko banovino. Poleg običajnih točk bosta na dnevnem redu referata o reformi učiteljske izobrazbe. Prosim, da se prijavijo reflektanti za prenočišča sekciji JUU v Ljubljani vsaj do 10. t. m.

— Knjigovodski tečaj za mizarke obrtnike in pomočnike v Ljubljani. Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI priredi v Ljubljani poseben knjigovodski tečaj za mizarstvo stroko. Tečaj se bo vršil pod vodstvom profesorja Tehniške srednje šole g. Ivana Lenarčiča, počenši s 14. julijem skoli deset tedni, vsakokrat popoldne ob 8. do 12. ure v pritličju Tehniške srednje šole (vhod iz Murnikove ulice). Udeležbo je ga absolutni letošnje-ga risarskega tečaja, pristupe pa se tudi drugi obrtniki in pomočniki, ki bi želeli obiskovati ta tečaj. Predelalo se bo knjigovodstvo s posebnim oziranjem na mizarstvo stroko, menica, denarni promet z bankami in pošt. hranilnice in trgovska korespondenca. Absolutni risarskega tečaja in drugi, ki bi želeli obiskovati knjigovodski tečaj, naj se prijavijo najkasneje do 23. julija t. l. z dopisnico na Zbornico TOI. 14. t. m. pa naj pridejo ob 9½ uri v učilnico. Pristojbina znaša za udeležence po 50 Din, revnejšim udeležencem in brezposelnim pomočnikom pa se na posebno prošnjo ali znižala ali pa popolnoma odpusti.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nespremenljivo vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru, Rogški Slatini in Zagrebu. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 31, v Rogški Slatini 27, v Mariboru in Beogradu 21, v Ljubljani 20,2, v Zagrebu 20. Davi je kazal barometer v Ljubljani 766,9, temperatura je znašala 13,2.

— Dveletna delica izginila. Zagrebški krojač Josip Leskoveč je obvestil policijo, da je izginila njegova dve leti stara hčerka Olga. Leskoveč je odšel v petek k nekemu orožniku, ki je naročil pri njem belo bluzo. S se-

boj je vzel hčerko. Ker orožnika ni bilo v vojašnici, ga je Leskoveč počakal v veži, svojo hčerko je pa pustil zunaj na hodniku. Ko se je kmalu vrnil, otroka ni bilo več pred vojašnico. Na straži stoječi vojak je prestrašenemu očetu povedal, da je njegovo hčerko odvedla neka ženska.

— Nenadna smrt. 75 letni posestnik Stas Anton iz Zdrulje pri Kamniku je v soboto ves dan popival. Zvečer okoli 19.30 je prišel v gostilno »Pod skalco« v Kamniku in naročil osminko žganja. Ker pa je bil pijan, so mu v gostilni odklonili pijačo in ga spravili na skedenj na seno. Starac je tam sladko zaspal, zjutraj so ga pa našli mrtvega.

— Nesreče in nezgode. 5 letna hčerka trgovca v Podnartu, Sonja Nežan se je z domačinimi peljala na vozu, ki se je prevrnil. Vsi so ostali nepoškodovani, le Sonja se je potolkla po životu in so jo morali prepeljati v ljubljansko bolnišnico. — Hlapec Valentin Kumar, stanujoč na Zaloški cesti 132, je sedel včeraj v gostilni »Pod lipo« v Mostah. Med gosti je prišlo do prepira in je Kumar nekdo z nožem sunil v desno roko. — Tovarniškega delavca žena Križnar Avgusta iz Srečišča je doma padla in si zlomila desno nogo. — 29 letni krojaški pomočnik Pleško Edo iz Glinice je padel tako nesrečno s kolesa, da se je močno potekel po telesu in je moral v bolnico. — 34 letno ženo strojarskega pomočnika, Zupančič Marijo iz Stare Vrhne je pičil škorpjon. Pik ni življenjsko nevaren.

Iz Ljubljane

Iz Preznik Ljubljanskega barja. Včeraj je proslavilo Ljubljansko barje kar štiri jubileje, 100 letnico prvih naselencev Črne vasi, 70 letnico zasilne šole na Barju odnosno 60 letnico redne šole in 40 letnico, odkar je dobila šola novo poslopje. Letos 7. aprila so Barjani zasidili v spomin na blagopokojnega kralja Aleksandra I. na šolskem vrtu spominsko lipo in v listini, ki so jo zakopali pod njo, so omenili tudi ti štirje pomembnejši jubileji, ki so jih včeraj z vso njim lastno prisrčnostjo proslavili. Zupnik Fr. S. Finžgar je opravil zjutraj na oltarju na dvorišču šole službo božjo, potem je pa v lepem govoru orisal pomen štirih jubilejev in se spomnil pokojnega veleposelnika g. Josipa Koslerja, največjega po sestanku na Barju. Šola na Barju je priredila v proslavo svojih jubilejev lepo razstavo.

— Iz Sprameksirane ceste morajo že popravljati. Lani so na poseben način utrdili nekatere ceste, n. pr. Erjavčovo cesto in Vrtačo; katarizirali so jih in posuli z drobnim vulkaniziranim kamenjem. Cestišča so ostala nekaj časa precej lepa, velika prednost je zlasti, da niso prašna, vendar so bila prekmalu kotanjasta, saj v zahodnem delu mesta in posebno živahnega prometa. Te dni popravljajo ceste, zalivajo kotanje s kataranom in jih posipajo z mletim kamenjem. Ceste so zaradi popravila zaprte.

— Iz Med raznimi manjšimi nalogami, ki si jih je nadel Tujsko prometni svet v Ljubljani, je tudi postavitev orientacijske table na Gradu. Na naš Grad prihajajo stalno tujci, ki se ustavljajo v Ljubljani, pa se gori ne morejo prav orientirati. Zato baš je orientacijska tabla zelo potrebna. Tujsko prometni svet je sklenil, naj bi bila tabla pritrjena na zapadnem delu gradu in pa na šancah ter razdeljena na več sektorjev. Tujci nimajo pri roki in tudi ne razumejo brošure »Ljubljanski grad in jim bo tako orientacijska tabla še najbolj služila. Tudi nova vremenska hišica je prav potrebna. Sedanja v Zvezdi je tako razmajana, da se bo nekoč podrli, instrumenti v njej pa so slabi in že zastareli.

— Iz Nova velika stonovanjska hiša. Na vogalu Resljeve ceste in Komenskega ulice gradi podjetje Mavrič veliko stonovanjsko hišo (okrog 700 m² zazidane ploskve) Lokarju, in sicer poleg njegove trinadstropne hiše, ki jo je tudi zgradila Ljubljanska gradbena družba. Delo je bilo oddano za okrog 650.000 Din. — Drugi ponudniki so stavili za okrog 150.000 dinarjev višje ponudbe. — Zdjaj betonirajo kletno zidove.

— Iz Poziv vsem društvom! Oblastni odbor Jadranske straže v Ljubljani opozarja vsa cenjena društva na vsedravnini kongres Jadranske straže, ki se bo vršil letos v Ljubljani v dnevi od 6. do 8. septembra. Dne 6. septembra popoldne bo velika javna manifestacija jadranskih stražarjev in podmladkarjev, popoldne akademija PJS, 8. septembra glavna skupščina JS. Vse dni na jeseenskem vselejmu »Jadranska razstava«. Vsa društva se naprošajo, da blagovolijo poviševati kongresne prireditve JS ter da ev. svoje prireditve v onih dneh organizirajo le sporazumno z Jadransko stražo!

— Iz Christofor zavod. — Privatna trgovska šola, Ljubljana, Domobranska 15, vpisuje julija, avgusta, septembra. Šolnina 120 Din, vpisnina 30 Din. Pričetek šolskega leta dne 1. oktobra. Zahtevajte brezplačne prospekte!

— Iz Dve nesreči. V delavnici čevljarstva mojstra Alfonza Zariška v Gajevi ulici je nastala v petek zvečer težka nesreča. Pomočnik Ludvik Loboda, doma iz Domžal, je bil zaposlen pri stroju, pri čemer se mu je zližil špiřit, ki se je naenkrat vnel. Hipoma je bil Loboda ves v plamenih. V lokalu je nastala velika zmešnjava in le po daljšem trudu se je posrečilo drugim strgati z Lobode gorečo obleko. Po težko poškodovanega pomočnika je prišel revalni avto, ki ga je odpeljal v bolnico. — Huda nesreča je zadela v petek zvečer tudi ženo brezposelnega rudarja Ano Zupanovo, stanujočo na Vrhovcih nad Vičem. Zupanova se je spodtaknila na stopnicah in je padla precej globoko. Prečkala si je kožo na

glavi in dobila tudi hude notranje pokodbe.

— Iz Šentjakobsko pevsko društvo v Ljubljani obvelja svoje dobrotnike, prijatelje in članstvo, da se je morala za včeraj določena vrtna veselica zaradi slabega vremena preložiti na nedeljo 14. t. m. ob 16 in se vrli na letnem telovadišču Sokola Ljubljana IV, Dolenski cesti.

— Iz Dr. Milan Perko do 28. julija ne ordinira.

Iz Celja

— c Mestno poglavarstvo razglasi, da bosta od 4. do 18. avgusta zaprli za promet Gregorčičevo ulico od odcepa Miklošičeve do Levstikove ulice in Zrinjskega ulice od Levstikove ulice do mostička ob koncu zemljišča mestne narodne šole. Zaprti del ulice se bo uporabljal za namene Obrtne razstave v Celju.

— c Nogometni brzoturnir. V nedeljo popoldne je bil na Glaziji ob prisotnosti okrog 700 gledalcev odigran nogometni brzoturnir za prvenstvo delavskih sportnih klubov in za pokal Delavsko-narodno šolske sportne podveze. Tekme so se končale z naslednjimi rezultati: »Grafika (Ljubljana):Svoboda (Maribor) 2:1, Olimp (Celje):Dobrna (Trbovlje) 1:1, Grafika: Dobrna 1:0, Svoboda:Olimp 1:1, Svoboda:

Dobrna 2:0, Grafika:Olimp 1:0, Stanje: Grafika 6, Svoboda 3, Olimp 2, Dobrna 1 točka. SK Grafika je kot zmagovalac prejel pokal DNSP. Olimp je poklonil ostalim trem klubom spominske plakete. Tekme so bile lepe in fair, samo Svoboda se je v tekmi s Olimpom vedla zelo nedisciplinirano.

— c SK Atletik:SK Celje 3:1 (1:0). V nedeljo popoldne je bila pri »Skalni kleti« odigrana trening tekma med SK Celjem in Atletiki, v kateri so Atletiki zasluženozmagali. Celje je nastopilo v oslabljeni postavi in je igralo brez sistema. Golji za Atletika so padli v 16. minuti prvega ter v 5. in 34. minuti drugega polčasa, častni gol za Celje pa v 1. minuti drugega polčasa. Koti 7:2 za Atletike. Tekmo je sodil g. Veblo objektivno. Na igrišču se je zbralo okrog 200 gledalcev.

— c Brezposelnj v okolici občine se pozivajo, da se javijo zaradi vpisa v dopoldanskih uradnih urah v občinski pisarni na Bregu.

— c MizarSKI tečaj pod vodstvom strokovnega učitelja za dravsko banovino bo ob priliki Obrtne razstave v Celju 11. in 12. avgusta v Obrtnem domu.

— c Nočno lekarniško službo ima do vštetegeta petka 12. t. m. kr. dvorna lekarna »Pri Mariji pomagala« na Glavnem trgu.

Rel. 21-24 ELITNI KINO MATICA Tel. 21-24

Samo še danes ob 4, 7½ in 9½

GRETA GARBO

v filmskem umotvoru

KRALJICA KRISTINA

Paramountov zvočni tednik!

Hladna dvorana

Nadaljevanje gradnje bežigradske šole Latos bo dograjen kvečjemu en trakt, pa še potem ni gotovo, če bo do začetka šolskega leta poraben

Ljubljana, 8. julija.

Gradbena dela pri bežigradski šoli počivajo že od jeseni. Največji pesimisti so zadnje čase celo napovedovali, da šola sploh ne bo dograjena ter da bo zgradba v surovem stanju počasi razpadla in res ni bilo mnogo upanja, da se bo delo kmalu zopet nadaljevalo, ker se je ustavilo zaradi denarnega vprašanja. Mestna občina ni imela več kredita za nadaljna dela in bilo je negotovo, kdaj ga dobi, zato je izdala spomladi, preden bi se dela začela, nalog, naj podjetje še počaka. Zadeva se je zdaj premaknila z mrtve točke in jutri začno delati zidarji.

Mestna občina letos še ni zaposlila delavcev pri nobenih večjih javnih delih. Zavladalo je mrtvilo Regulacije Ljubljance ne smemo prištevati med mestna javna dela, ker je pri nji več prispevnih faktorjev. Kaže, da je v Ljubljani konec velikopoteznega gradbenega gibanja in da se začenja zopet doba »varčevanja«. Mestne finance ne dopuščajo večjih izdatkov za javna dela, kakor se pogosto naglašala, češ, da je mesto investiralo zadnja leta mnogo preveč in da si je naložilo za dolga leta ogromna bremena, ki so lahko celo usodna za vse občinsko gospodarstvo. Toda četudi upoštevamo vse to, mislimo, da je treba vsaj končati začeta dela in misliti na najnujnejše zahteve mesta. Ljubljana se vendar ne more odreči vsemu, kar neobhodno potrebuje, če sploh hoče živeti in ne le životari. Ljubljanska šolska poslopja so že dolgo pretesna, premalo jih je in ne ustrezajo svojemu namenu. Zadnje desetletje so bili zgrajeni v Ljubljani

celi mestni okraj, ki imajo vsaj takšne potrebe kakor stare mestne četrti. Predvsem so potrebne šole. Velik bežigradski okraj mora dobiti šolo čim prej in če zdaj građe primerno šolsko poslopje, popravljajo samo zamujeno. Ne moremo govoriti o krivdi mestne občine, da se je gradnja tako zavlekla, nikakor se pa nam ne zdi prav, da še vedno ni odobreno posojilo, ki ga je SUZOR dovolil mestni občini za dograditev bežigradske šole. Najerje posojila bi moral dovoliti že prejšnji minister za socialno politiko. Zdjaj se je mestni občini posrečilo najeti kratkoročno posojilo pri nekem ljubljanskem denarnem zavodu, da delo ne bo počivalo še naprej.

Zamujenega je seveda mnogo časa in letos poslopje ne bo uporabno, kakor so računali prvotno. Delati so nehali lani novembra. Računali so, da bodo delo lahko nadaljevali takoko spomladi, čim se začne gradbena sezona. Baš, ko je Ljubljanska gradbena družba namevala začeti delati spomladi, je prešla nalog od mestne občine, naj še počaka. Na delo se je zanašalo mnogo delavcev, ki so sicer zaposleni pri podjetju. Zamujenega je skoraj četrta leta. Podjetje ima zaradi tega tudi škodo, mnogi delavci so pa bili brez zaslužka. Zaradi zastojala dela tudi niso prej oddali raznim profesionalistom, mizarjem in drugim, zato bo letos kvečjemu dograjen le en trakt, vendar še ni zanesljivo, če bo uporaben že do začetka šolskega leta. Podjetje bo zaposlilo v začetku le okrog 20 zidarjev in šele pozneje, ko bo delo v polnem razmahu, bo zaposlenih največ do 100 delavcev.

Iz Trbovelj

— Letovanje revnih rudarskih otrok. Danes je odšlo na letovanje v Gorenjo vas nad Skofjo Loko 74 revnih, okrepitve zdravja potrebnih delavskih otrok iz naše doline. Tukajšnja krajevna bratavska skladnica jih je poslala 54, dočim jih gre 20 na stroške Protituberkulozne lige. Kraj, kjer letujejo ti otroci, je jako zdrav, sredi osvežujočih gozdov ob bistri Sori, ki jim bo nudila obilo ohlajenja v sedanjih vročih dneh. — Lanski letovalci so se vrnili krepki in zdravi, saj so mnogi pridobili po več kg na teži, zdrave pa so si okrepili prav vsi. Mladež že težko čaka odhoda, saj bodo 4 tedne uživali zdravo planinsko naravo ter si krepili zdravje v bistri Sori, na solčnih livadah in v temnih, senčnatih gozdovih. Vodja kolonije je tudi letos podpredsednik krajevne bratavske skladnice g. Alojz Hruševar, nadzorstvo pa je poverjeno učitelju g. Božiču Adalbertu.

— Sržga kap je zadela tukajšnjega rudniškega kancista g. Hugo Kerna. Pokojnik je bil star šele 53 let. Bil je vedno vesel in poln zdravega humora. Svojim stanovskim tovarišem je bil dober kolega, cenili so ga pa tudi njegovi predstojniki radi njegove prirodnosti ter poštenega in odkritosrčnega značaja. Pa tudi med ostalim prebivalstvom je bil pokojnik zelo priljubljen, zato je njegova nenadna smrt užalostila vse, ki so ga poznali. Pokojnikov oče je bil dolg desetletja upravitelj vodenske šole. Sivolase voditelje je po-

kojnikova smrt poleg žalujoče soproge in otrok najbolj potrla. Pogreb je bil v soboto ob 17. uri na tukajšnje farno pokopališče. Ohranimo pokojniku časten spomin, težko prizadetim niso iskreno sožalje.

— Otvoritev poti na Klečo. Prejšnjo nedeljo popoldne je bila otvorena novozgrajena pešpot na Klečo. Zbrane povabljenje in ostalo občinstvo je v lepem govoru pozdravil predsednik olepševalnega društva, šol. upravitelj g. Plavšak, naglašujoč, da je bila pešpot zgrajena predvsem za delovne sloje, ki so odnora potrebni, da si v mirnem zatišju stran od industrijskega in cestnega šuma odpokojejo. Zahvalil se je TPD, ki je poklonila za gradnjo poti vagon brezplačnega cementa, upravi občine za vso pomoč, prav tako pa tudi posestniku Martinu Klančniku v Lokah, ki je brezplačno odstopil zemljišče odnosno na njem dovolil gradnjo te poti. — Nato je predsednik občine g. Klenovšek otvoril pot, nakar so bili pri posameznih hrastih in lipah, ki so posvečeni našim najzaslužnejšim borcem generalu Maistru, polkovniku Švačiču, poručniku Malgaju, škofu Strosmajerju in dr. spominski govori, deklaracije mladih deklic in fantov, kar je bilo v dokaz, da so bili mladi hrasti in lipe vsajene mladini v večni opomin, kako se mora boriti za svobодно in veliko domovino.

**Čitajte tedensko revijo
ŽIVLJENJE IN SVET**

Ludvik Wolff:

BOGINJA DOBROTE

Roman

Odpeljala sta se po mestu v hrib, se ustavila pred lepo vilo, vstopila in šla po temnem parku v vilo. Vrata so se oprezno odprla. Nezaupljivi pogledi, kontrola.

— Ali stanuje tu madame Viviane? — je vprašala Lantadila osorno. Po stopnicah je prihajala dostojanstveno sloka, svetlolasca žena.

— Ovre nama delajo, draga moja. — Oprostite, to so novi ljudje, — je dejala odlična dama.

Lantadila ji je predstavila svojega berlinskega prijatelja. — Zelo me veseli, gospod.

Vstopili so v dvorano, kjer je bilo že zbranih več gostov pri večerji. V kotu je igrala godba. Prvi violonist je zategnjen pel.

Lantadila si je izbrala mizico na odprti verandi, odkoder se je videlo čez krone dreves v parku tja daleč po mestu. — Naj pride Gaston, — je naročila.

Pojavil se je star obraz pariškega natakara.

— Pripravite nama dobro večerjo. Maharadži moramo imponirati.

Parizan se je smeje ozrl na Harlanda.

— Postreženo vam bo, madame.

Tudi na verandi se je slišala godba, polna sladkosti življenja. Krone dreves so se ritmično zibale.

— Ali je vino dobro? — je vprašala Lantadila.

Harland je izpraznil čašo in se smeje ozrl na njo. — Lepa si, je dejal sanjavo, — še več, nego lepa. Si kakor sekunda pred izpolnitvijo.

Njen obraz se je izluščil iz naraščajočega mraka in začel znova žareti. — Sedim tu kakor otrok v gledališču, predno se dvigne zastor, — je dejala Lantadila in se zamišljeno ozrla proti dvorani. — Zdaj je vse še negotovo in skrito, toda kmalu bom vedela, ali dobim ali izgubim. Zdaj lahko še odidem in pustim to vprašanje brez odgovora; toda ali bi ne bilo življenje klaverno, če bi se človek bal odgovora?

— Si kakor veselje do življenja, — je dejal Harland in se zagledal v njene oči.

— Nekoč sem bila... je začela in izpraznila čašo do dna. — Nekoč sem bila deset minut pred smrtjo, ne deset, osem, sedem, šest. Bedast nesporazum. Ali moreš to razumeti. Šest minut pred smrtjo...

Ves prestrašen jo je prijel za roko. — Kaj se ti ni zmešalo?

— Za to ni bilo časa, dragi moj, morala sem se na vsi moči okleniti življenja, da bi mi ne ušlo.

— In ti ni ušlo?

Zasmejala se je. — Mar bi sedela zdaj s teboj v igralnici madame Viviane? V peti minuti so se mi ti tepci opravičili za nesporazum.

— Rad bi te poljubil, — je zasepetal Harland ves v ognju.

— Pozneje, pozneje, — je pel obe-taj, njen glas in mu poganjal kri v glavo.

Veranda se je ločila od vile in plula pod nočnim nebom, okrog nje so se pa sukale mirijade bujno rastočih zvezd.

— Ste bili zadovoljni? — je vprašala madame Viviane.

— Da, da, toda kakaj še ne igrajo, draga moja?

— Začetki smemo šele ob enajstih. — Zakaj pa? M... so oblasti tako odredile?

— Tako nam velevala previdnost.

— Če je tako, greva pa k Mourad-dyan Lale. — je zagrozila Lantadila.

— Za odškodnino sem uredila doma-či kino, — je hitela pripovedovati madame Viviane. — Z njim boste za-dovoljni.

Odšli so v posebno sobo in družba iz dvorane je pritisnila za njimi. Ko so ugasnili luči, je prijel Harland Lan-tadila za roko in jo zočel poljubljati.

Gledali so pariški film, ki je kazal trpljenje moža, čigar žena je v odlo-čilnem trenutku vedno počila v krče-vit smeh. Harland je zrl zbegano na platno in težke misli so mu rojile po glavi. Ženske so se do solz smejale. Lantadila je dejala glasno in ogorčeno:

— To je dobro za zakonito vas, ne pa za resen klub. Vstala je in odšla, Harland ji je sledil. — Pojdiva k Mourad-dyan Lale.

— Ali moraš danes igrati? — je vprašal Harland boječe.

— Samo eno urico, dragi moj! Se-stradana sem, srček!

Prihitela je madame Viviane in pomirila ogorčeno plesalko s tem, da je dovolila začetki igro.

Ingelena je pa hodila ta čas vsa iz sebe po vili na Monterachi. Sence so ho-dile z njo. Srce ji je drhtelo kakor odprta rana.

S knjigo v roki je hodila vsa zbe-gana po sobah in groza jo je obhaja-la, ker ni bilo nikjer žive duše. Vstopila je v Harlandovo spalnico in ob-stala presenečeno na pragu, kajti za-gledala je prijazno smehljajočo se Kvanon. Osuplost se je pa kmalu umaknila globoki žalosti.

Sploščljivo se je približala boginji, objela z drhtečimi prsti njeno hladno telo in jo postavila na mizo, sama je pa sedla na stol. Zrla je v oči smehlja-joči se boginji, ki na njenem obrazu ni bilo več sledov groze.

— Pomagaj mi, — je molila Inge-lena tiho, — pomagaj mi! Zrla je tako osuplo in proseče na malo boginjo, da se ji je kar zmešnilo pred očmi.

Kar se je začel skozi meglene za-store srebrni glas:

»Kakor milin mehurček motri ta svet, kakor čarobni grad motri ta svet in če ga tako motriš, se smrti ne boji!«

Kupujte domače blago!

Andre Citroen umrl

V Parizu je umrl v sredo po dalj-ši bolezni znani konstruktor in to-varnar avtomobilov Andre Gustave Ci-troen, star 57 let. Kakor v Nemčiji Stinnes in v Avstriji Castiglioni in Bosel, tako je spadal v Franciji An-dre Citroen med one bogataše, ki jih je spravila na površje konjunktura. Tudi on je imel zelo dober nos, da je vedno pravočasno zavohal, kje se da mnogo zaslužiti. V enem se je pa bistveno razlikoval od omenjenih treh junakov povojnega gospodarstva. No-beden izmed njih ni imel rad rekla-me, Citroen je bil pa navdušen za njo in prva leta po vojni ni skoraj minil dan, da bi ne prinesli vsi večji francoski listi velikih oglasov z ime-nom Citroen. Skoraj vsako noč je za-žarelo na nebu nad Parizom njegovo ime, pa tudi sicer je Citroen skrbel, da ljudje niso pozabili nanj. Pridno je igral v Monte Carlu in v Deau-villu in bil je vesel, če se je mnogo pisalo o njegovih nastopih v igral-nicah.

Začetek kariere francoskega For-da je kaj enostaven. Kot sin holand-skega trgovca z demanti, ki se je pre-selil v Pariz, je študiral na Ecole Polytechnique in leta 1901, ko mu je bilo 22 let, je ustanovil skromno stroj-no podjetje. Ni pa imel z njim sreče in zato ni čuda, da se je pozneje raz-širila legenda, da je prišel mladi Ci-troen iz nič, da je prvotno prodajal po pariških ulicah puder in parfum. Ameriški milijarderji so začeli kot raz-našalci novim ali prodajalcem raznih drobnarij in zato so hoteli tudi Fran-cozi oviti začetek Citroenove kariere s tako legendo. Citroen pa ni ugo-varjal, saj je bila tudi to reklama.

Zadnja leta pred vojno je šlo Ci-troenovo podjetje za silo, da je mogel skromno živeti. Kar je izbruhnila voj-na. Socijalist Albert Thomas se je kmalu preselil v razkošni hotel na Champs Elysees, kjer je bilo ustanov-ljeno ministrstvo za strelivo in nje-gov državni podtajnik je postal indus-trijalec Louis Loucheur. Okrog nje-ga so se začeli smukati dobavitelji ter mu začeli ponujati topove, orožje in strelivo. Tudi Citroen se je spomnil, da bi se dalo tukaj zaslužiti in čeprav ni imel tovarne za topove, niti za stre-livo, je prišel k Loucheuru in mu po-nudil dobavo granat.

Ponudba je bila sprejeta in s Lou-cheurom podpisom v žepu je začel Citroen graditi municijsko tovarno. Ko je imel zagotovljeno državno do-bavo, je hitro dobil tudi denar in čez nekaj tednov je Citroenova tovarna že dobavila obljubljene granate. Tem je pa imel pri Loucheuru vedno od-prta vrata. Kadarkoli je ministrstvo kaj potrebovalo, je poklicalo Citroena in nikoli ni odgovoril, da ne more stre-liva dobaviti. Tako je njegovo pod-jetje hitro procvitalo, obenem je pa procvitala tudi njegova reklama. Za vojne dobave je seveda ni potrebo-

val, pač je pa menda že računal s po-vojnimi razmerami, ko bo treba slu-žiti milijone drugače. Povabil je fran-coske, zlasti pa angleške novinarje ter jim razkazal svoje socialne naprave, pripovedoval jim je, kako je poskr-bel za brezhibno prehrano delavstva v modernih kantinah, slednjič jim je pokazal še krasno, na prostem zgra-jeno igrišče za delavce. Novinarjem je sledila aristokracija, diplomati, uradništvo in Citroen je bil kmalu najpopularnejši vojni dobavitelj.

Seveda pa konkurenca ni spala. V parlamentu je bila vložena inter-pelacija na ministra za municijo, če je res, da sprejema država Citroenove ponudbe, čeprav niso najcenejše. Loucheur, ki je bil postal ta čas mini-ster, je odgovoril izmikajoče, češ, da je cena postranska stvar, glavno je municija. In vladina večina je odobrila to stališče. S koncem vojne je sto-pilo pred Citroena vprašanje, kaj po-četi. Segel je po svojem popularnem imenu iz vojnih časov ter razposlal po vsej Franciji letake in oglase, kjer obeta za 2.000 frankov, vplačanih vna-prej, vsakemu človeku avtomobil, ki bo stal samo 7.000 frankov. Ostanek bi plačali pozneje. Obenem je začel iskati zastopnike, ki bi prevzeli naj-manj po 100 avtomobilov v prodajo in plačati tovarni za vsak avto 1000 fran-kov.

Takrat Citroen ni imel na zalogi še nobenega avtomobila. Naročil je bilo mnogo in tudi milijonov se je nabralo precej, toda to še ni zadost-ovalo za serijsko izdelavo. Poleg tega je bil dolžan državi na davkih več milijonov. Prišlo je do prvih pravnih nezadovoljnih odjemalcev, ki so pla-čali po 2.000 frankov, pa niso dobili avtomobilov. Citroen si je pa izposlo-val v finančnem ministertvu odgodi-tev plačila davkov, izgovoril se je na tehnične ovire, naročnikom je dal no-va potrdila, preskrbel si je še nekaj denarja in prišel je. Kmalu so vozili elegantni avtomobili po Franciji. Ci-troen je delal bombastično reklamo in tovarna je šla dobro. Potem je organi-ziral s svojimi avtomobili ekspedicijo preko Sahare, kar je bila najboljša reklama za avtomobile.

Citroen je postal pravi pionir fran-coske avtomobilske industrije, toda gospodarska kriza mu je prečrtala rač-une. Dolgo se ji je upiral in investiral nove milijone, toda avtomobilov je šlo v denar vedno manj, posebno v inozemstvo in to je podjetnega mo-ža pokopalo. Konec lanskega leta je pomenil za Citroenovo družbo prav-cati polom. Samo nasilna finančna operacija ob znatnih žrtvah upnikov in delničarjev ter ob znatni pomoči bank in države je preprečila popolno likvidacijo širokopoteznega podjetja, ki se ni znalo ali hotelo prilagoditi tesnejšim razmeram. Citroen se je mo-ral umakniti z mesta odločujočega čini-telja, čeprav je obdržal vsaj formal-

no vodstvo kot predsednik uprave-ga sveta. Toda ta udarec ga je strl, da si ni več opomogel. Naj bo že kakor-koli, v zgodovini francoskega gospo-darstva bo živel Citroen kot izredno podjetjen mož, ki ni delal samo za svoj dobiček, temveč tudi za splošnost.

Letalska nesreča

Iz neznanega vzroka je treščilo v petek v Nemčiji na tla veliko poskus-no letalo tvrdke Siemens. Kmalu po startu je padlo v svetlobni jašek ne-ke hiše v Johannstrasse v Britzu pri Berlinu in prebilo zunanjo steno pr-vega nadstropja. Letalo je udarilo v steno s tako silo, da se je porušila tako, da se je videla vsa oprema sta-novanja v prvem nadstropju. Takoj po padcu je letalo v stanovanju eks-plodiralo, nakar se je podrla še ne-kaj notranjih sten in vse stanovanje je v naslednjem hipu objel požar, ki se je hitro razširil na sosedne hiše. Kraj nesreče so kmalu lizali ognjeni zublji, da ni bilo misliti na rešitev ponesrečencev.

Ubilo se je šest potnikov, obenem sta pa obležala mrtva dva stanovaleca hiše, na katero je letalo padlo. To sta mlada zakonca, ki sta stanovala v pr-vem nadstropju. Bila sta baš pri obe-du. Trije odrasli, ki so prihiteli na pomoč, in en otrok, so bili ranjeni na rokah. Na kraju nesreče je bilo kmalu 13 gasilskih avtomobilov in gasilci so začeli brž gasiti požar. V stanovanju je bilo še nekaj ljudi, ki so jih rešili tako, da so vrgli na nje rešilne plahte. Gasilcem se je posrečilo prodrati z maskami proti dimu v hišo, kjer so spravili mrliče v kuhinjo, da trupla niso zgorela.

Tragična šala

Ko so minili medeni tedni, se je za-čel John Rosendale iz Yonkersa v ameriški državi New York pripraviti s svojo mlado ženo Mildred. Ker so se prepri vedno bolj množili, je pobra-la žena nekega dne svoje stvari in zagrozila možu, da se vrne k materi. Res je zaloputnila za seboj vrata, zu-naj je pa obetala, ker je bila rado-vedna, kaj bo storil mož. Čim je ostal mož sam, je hitel v kuhinjo in si na-mazal obraz s paradižno omako. Po-tem se je vrnil v sobo, ustrelil v ste-no in legel na divan.

Žena je zaslišala strel v trenutku, ko je hotela stopiti v dvigalo. Vrnla se je, pa je opazila, da nima ključa. Vsa iz sebe je poklicala hišnika, ki je brž poslal po ključavničarja. Mož je ta čas mirno čital na divanu novine in šele ko so odprli vrata, se je potuhnil kakor da je mrtev. Ko je žena planila v sobo in zagledala moža vse-ga okrvavljenega — v resnici nam-zanega s paradižno omako — je po-grabila revolver in si pognala kroglo v glavo. Med prevozom v bolnico je umrla.

ZNIZANE CENE
dvokoles, otroških, igra-
nih, invalidskih vozičkov,
prevoznih trikotnikov, motorjev, sivalnih strojev. Ceniki franco.
»TRIBUNA« F. BATJEL, tovarna dvokoles in otroških
vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4

Cisto in snežno be-
lo Vam napravi
čopič v splošno za-
dovoljstvo, ki ga
kupite pri
Šimenc Hinko,
Ljubljana,
Resljeva cesta 2
(pri Zmajskem
mostu)

MALI OGLASI

V vseh malih oglasih velja beseda 50 par. davek Din 2.-
Najmanjši znesek za mali oglas Din 8.-, davek Din 2.-.
Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu, lahko tudi v znam-
kah. — Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba
priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

PREPOROČA SE
letovišče in kopališče Sorli —
Gorenja vas — nad Škofjo Lo-
ko. 2032

INFORMACIJE

Podpisani Tancar Alojzij pre-
klicujem in obžalujem neres-
nične žalitve, ki sem jih iz-
rekel o g. Komacu Jožetu v
občinskem uradu na Jesenicah
dne 17. junija 1935, ter izjav-
ljam, da ne morem o gosp.
Komacu Jožetu reči ničesar
nečastnega in se mu zahvalju-
jem, da je odstopil od kazens-
skega pregona zoper mene.
Tancar Alojzij s. r., občinski
dacar, Jesenice. 2167

MALI OGLASI

↓
»SLOV NARODU«
IMAJO
SIGUREN USPEH.

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

Izložbena stojala

kovinske predmete — nudi

KROM - KOVINA.

Ljubljana, Tyrševa cesta št. 34

63/L

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim slad-
korjem vkuhan — se dobi na

malo in veliko v

LEKARNI DR. G. PICCOLI,

LJUBLJANA, Tyrševa cesta 6

(nasproti Nebotičnika) 55/L

CENJENO OBČINSTVO

opozarjam, da bom na preve-
ti gostilni pri »Sodčku« na
Zabjaku točila prvovrstna vi-
na, sprejemala abonente na
na dobro domačo hrano. Cene
zmerne, postrežba točna. Zato
vsi, ki želite bogato postrež-
bo za solidno ceno k »Sodčku«.

Josip, Nežka Hudnik. 2172

OBVEŠČAM

cenjeno občinstvo, da sem pre-
vezel gostilno na Bleiweisovi
cesti 15, nasproti banovine. Z
današnjim dnem znižujem cene
dalmatinskim vinom preko uli-
ce za 1 do 2 Din pri litru. So to
garantirana pristna dalmatin-
ska vina. Točim najbolj-
ša štajerska in dolnjska vina
liter po 12 Din. — Se priporo-
ča gostilničar Tomšič. 2183

Makulaturni papir

proda

uprava »Slovenskega Naroda«,
Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5

Riviera
TERPENTINOVNO MILO
je izdelano na podlagi
olivnega olja, zato da
perilu hitro skrajno mož-
no belino in čudovito
svežost
**Zahtevajte vedno le
Riviera terpentinsko
milo.**

KLIŠARNA

Telef. 2495

izvršuje enobarvne in večbarvne čr-
no klišaje, enobarvne in večbarvne
autotipije, kombinirane klišaje za
navaden in finiji papir, klišaje po
peroralnih, slikah in risbah, rokopi-
sih in fotografijah za razglednice, re-
klamne slike, vinjete

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 28

PRODAM

RABLJENA KOLESKA

damska in moška, poceni na
prodaj pri »Promete« (naspro-
ti križanske cerkve) 2170

KROMA (BUFFET)

v Ljubljani pri kolodvoru zno-
no najboljše podjetje v Lju-
bjani, se prodaja ali se odda v
najem. Samo resni reflektanti
naj se javijo na upravo »Slov-
Naroda« pod Buffet 2184

LISTER SUKNJICI

bourett, skaut, sportne hlače,
pumparce in razno perilo ku-
pite zelo poceni pri Preskerju,
Sv. Petra cesta. 4-L

ŽIVALI

ZATEKLA SE JE
mlada, bela psička. Dobi se po
na Bleiweisovi cesti št. 16 pri
hišniku. 2185

GLASBA

Beseda 50 par. davek 3.- Din

»M U Z I K A«,

LJUBLJANA, Miklošičeva c. 4

Prodaja klavirje, harmonije,
vijoline, kitare, citre, strune in
vse glasbiline potrebštine. —

Popravlja in uglašuje vsa glas-
bila — Nizke cene — Naj-

manjše obročno odplačilo 46/T